

V Praze, 1. září 2018

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název diplomové práce: Analýza stavebních aktivit císařů flavijské dynastie na území římských provincií

Další údaje: Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro klasickou archeologii

Autor: Bc. Veronika Rychtarová Vavřincová

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Posudek vypracoval: PhDr. Pavel Titz

Předložená magisterská práce Bc. Veroniky Rychtarové Vavřincové v souladu se zadáním analyzuje císařský stavební program předmětného období na území římských provincií. Práce má celkem 130 stran, z toho na 42 stranách autorka přikládá obrazovou přílohu v počtu 64 převzatých obrázků, na třech stranách nacházíme použité zdroje (antické prameny, sekundární literaturu i internetové odkazy). Vlastí text práce tak čítá 76 stran.

Práce má většinou logickou strukturu mnohde hodně odrážející informační zdroje, ke kterým se autorka dostala. Po té, co v úvodu nastínila své cíle, se v první kapitole věnuje osobnostem a osudům tří flavijských císařů. V následujících kapitolách se pak autorka vydává za jednotlivými lokalitami a stavbami v římských provinciích, kde se tito tři významní panovníci stavebně angažovali přímo nebo zprostředkovaně. S ohledem na to, že dynastie byla u moci relativně krátkou dobu, pouhých 27 let (69-96 n. l.), je to úkol svým způsobem náročný, kdy je k dataci stavebních projektů pokud možno přímá informace literární nebo epigrafická, méně často čistě archeologická. Tak autorka pojedná postupně o provinciích Britannií, Africe, Judei, Dalmatia, Asia Minor, Hispania a Germania.

V tomto ohledu si autorka počínala úspěšně, třebaže v textu postrádám jasně formulovanou metodu. To pak ústí k výtce stran nejasnosti toho, proč je výčet flavijských provinciálních staveb takový, jaký je a proč jsou některé části římské říše opomenuty. Jde o důsledek dostupnosti pramenů, možnosti určení/datování struktur nebo lze říci, že v ostatních, nezmíněných provinciích se Flaviovcí neangažovali?

Další z výtek směřuje ke struktuře. Práce je členěna dle jednotlivých provincií. V tomto ohledu je zcela matoucí začlenění Egypta teritoriálně pod provincii Africa. Vysvětlení jakési v textu k nalezení je, ale zdá se mi toto zcela zbytečné, klidně mohl mít Egyptus vlastní kapitolu z logiky věci.

Dále se mi jeví neobvyklým autorčino zacházení s terminologií a latinou. Užívá totiž mnohdy terminologii ne zcela přesně a s oblibou užívá jen z části počestěnou latinu (týká se zejména názvů a vlastních jmen: lat. *Vespasianus* píše jako *Vespasiánus*, kdy počestěná verze je *Vespasián*). Tradičním

problémem je transkripce názvů z Arabštiny, které jsou přimknuty k angličtině, což snad lze u klasického archeologa tolerovat.

Autorka bohužel opomenula přiložit mapu, která by čtenáři celkově v rámci impéria i jednotlivě v rámci provincií usnadnila orientaci. Podobně některé z přiložených obrázků jsou nízké kvality nebo jsou příliš malé na to, aby něco ilustrovaly.

Práce také obsahuje řadu drobných překlepů, nesprávného skloňování lat. Jmen (např. Otho, Cato...) a chyb ve vazbě, které vznikly nejspíše několikerým přepisováním textu. Finální redakce je bohužel neodstranila, avšak to nepovažuji za zásadní nedostatek. Stejně tak lze z formálního hlediska upozornit na nedostatečnost poznámek pod čarou, kde např. u internetových odkazů není datum apod. I to podotýkám jen na okraj.

Tu a tam autorka ne zcela pochopila cizojazyčný text, např. na str. 15 podle ní vojáci provolají Tita císařem, v originále jej však provolají *imperátorem*, což je podstatný rozdíl, který Tita nečiní vzdorocísařem vlastního otci. Některá z vyjádření jsou neobratná, možná i nesrozumitelná. Např. věta: *Amfiteátr byl rozdělen na dvě vnitřní osy o velikosti 132, 5 x 105, 1 m.* nebo *Aréna se nacházela přímo uprostřed amfiteátru* (obě na str. 63). Tamtéž se hovoří o *toskánském stylu*, jde však o řád. Jak může být plocha fora v Londiniu 152m (str. 21)? A co je to *natio* v pozn. č. 29 nebo *opus signum* na str. 26? Zvláště zní i věta *...byl samotný Caesar prohlášen za Divus* (str. 66).

Naopak v závěru práce se autorka ke svým zjištěním staví s náležitou pílí a z předchozího textu vytváří kompaktní zprávu o svých zjištěních. Ta navíc systematizuje pomocí tabulky, která čtenáři přehledně sumarizuje množství dat shromážděných v předchozím textu. Bylo by jistě možné takto analyticky z těchto dat získat i trochu více, přesto jde o záslužný počín.

S ohledem na výše řečené konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje nároky kladené na tento typ prací a doporučuji práci k obhajobě. Navrhuji práci hodnotit stupněm VELMI DOBŘE.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

Národní muzeum